

PARAFIALNY NIEZBĘDNIK PATRIOTYCZNY nr 17 POLSKA I POLACY W CYTATACH

Fot. LPG/REUTERS

Wybór i opracowanie merytoryczne – Ewa Kobel
Opracowanie graficzne – Przemysław Kobel

Pięknym patriotyczno-religijnym uroczystościom, którymi czciliśmy w złotnickiej Parafii 100-lecie odzyskania Niepodległości przez naszą Ojczyznę, towarzyszyła wystawa zatytułowana „Polska i Polacy w cytatach”. Wzbudziła ona spore zainteresowanie wśród złotniczan i przyjezdnych gości. Wielu z nich spisywało do notatników interesujące ich aforyzmy lub prosiło mnie o ich wersję elektroniczną czy wskazanie źródeł, z których korzystałam. Biorąc pod uwagę owo zainteresowanie oraz fakt uniwersalności i ponadczasowości zebranych na wystawie cytatów uznałam, że warto by z okazji kolejnego święta narodowego jakim jest dzień 3 Maja trafiły one do państwa w formie papierowej, a więc takiej do której można po wielokroć zaglądać i w miarę potrzeb wykorzystywać w dyskusjach prywatnych, urzędowych wystąpieniach czy szkolnych wypracowaniach. W ten sposób powstał nowy numer „Parafialnego Niezbędnika Parafialnego”. Jego odmienny od dotychczasowego format i specyficzny układ graficzny wynika właśnie z faktu, iż pierwotnie tekst opracowywany był z myślą o poszczególnych planszach wystawy. Mam nadzieję, że nie utrudni to Państwu lektury.

Dodam dla porządku, że przedstawione w niniejszym PNP cytaty nie są z racji na swój skrótowy, często aforystyczny charakter, pełnym odzwierciedleniem poglądów ich autorów i oczywiście nie wyczerpują zagadnień których dotyczą. Nawet jednak wyjęte z kontekstu sytuacyjnego i pozbawione porządku chronologicznego mogą być cennym materiałem do przemyśleń.

I właśnie do takiej refleksji oraz rodzinnych i przyjacielskich dyskusji na temat Ojczyzny, jej historii oraz dawnych i obecnych cnót i wad narodowych gorąco zachęcam, wierząc że zebrane na łamach PNP cytaty będą do tego doskonałą inspiracją.

Życzę owocnej lektury i wspaniałej Majówki.

Ewa Kobel

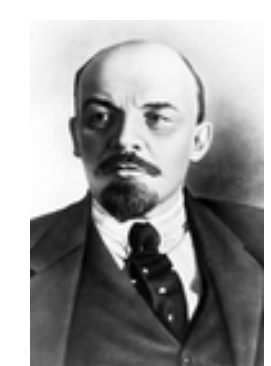
CUDZOZIEMCY O POLSCE I POLAKACH

Wprowadzanie komunizmu w Polsce jest podobne do zakładania siodła krowie.
Józef Stalin, przywódca ZSRR, 1944

Polacy są politykami w poezji, a poetami w polityce.
Otto von Bismarck, kanclerz Prus, 1874

Polska niepodległa jest bardzo niebezpieczna dla Rosji. Stanowi zło!
Włodzimierz Lenin, przywódca bolszewików, 1919

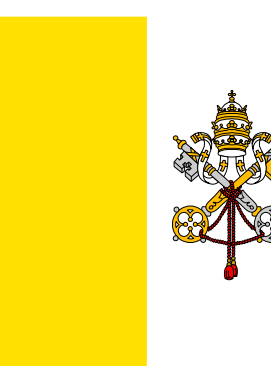
Dla moich Polaków nie ma rzeczy niemożliwych!
Napoleon I, cesarz Francuzów, 1809

Mało jest zalet, których by Polacy nie mieli i mało błędów których udaloby im się uniknąć.
Winston Churchill, premier Wielkiej Brytanii, 1946

Jest u nas takie powiedzenie: jeśli muszę pójść do dżungli, to najlepiej, gdy będę miał za towarzysza Polaka. Jesteście wierni.
Norman Davies, historyk brytyjski, 2006

Lubią próżnowanie i pohulanki, najmniejszego nie cierpią przymusu i dlatego może nie są zbyt ścisłymi przestrzegaczami praw.
Giulio Ruggierii, nuncjusz papieski w Polsce, XVI w.

Polacy, mimo męstwa, naród płochy, wytrwałości nie ma, zabawę woli niż pracę... Fantazji dużo, ale gdy się na słowa wyczerpią, często do czynu ochoty i siły im brak.
Stefan Batory, król Polski, XVI w

Polska jest niezrównanym królestwem którego sami krajowcy nie doceniają, a które niszczy przez samowolę nieokiełznaną ładem prawnym (...) Jeśli kiedykolwiek doczeka się sprawnego rządu – podbije świat.
Maria Ludwika Gonzaga, królowa Polski, XVII w.

Polacy to naród , który doświadczył wielu trudnych okresów, ale bez względu na trudności i przeciwności zachował determinację i ducha. Podziwiam naród polski.
Dalajlama XIV, przywódca buddyjski, 2009

Polacy to ludzie bez sumienia, bez prawa, bez religii – poświęcają oni wszystko mrzonce o swej narodowości.
Mikołaj I, car Rosji, 1845

CUDZOZIEMCY O POLSCE I POLAKACH - c.d.

Polska wie na czym polega wolność. Polacy wiedzą też na czym polega solidarność.

Micheil Saakaszwili, prezydent Gruzji, 2010

Bijcie Polaków, ażeby aż o życiu zwątpili. Mam wielką litość dla ich położenia, ale jeżeli chcemy istnieć, to nie pozostaje nam nic innego, jak ich wytępić.

Otto von Bismarck, kanclerz Prus, 1861

Wydaje się, że ten kraj jest nierozzerwalnie związany z niekończącą się serią kryzysów i katastrof, które – w sposób paradoksalny – stają się źródłem jego bujnego życia.

Norman Davies, historyk brytyjski

Uderza mnie biegunowość zachowań Polaków. Na co dzień są dość szarzy, piją, kłócą się, ale w momentach wyjątkowych potrafią być wspaniali i porywający.

prof. Sante Graciotti, włoski slawista, 1992

Jeden Polak to istny czar, dwóch Polaków – to awantura. Trzech Polaków – och! to już jest problem.

Voltaire, filozof francuski, 1799

Co spostrzegam w Polsce – to wielkie poczucie godności. Ta godność, ten szacunek do siebie jako jednostki jest w Polakach zawsze i to mnie do nich zbliża.

Bułat Okudźawa, poeta rosyjski, 1993

Zdaje się, że serca Polaków są jedynym azylem w którym przemoc nie może Polski dosięgnąć ani zniszczyć...

Jan Jakub Rousseau, pisarz i filozof francuski, 1771

Teraz uklękniecie, albo uchylcie kapelusza – mówię o kobietach polskich! (...) gdybym władał pędzlem Rafaela, melodiami Mozarta, wymową Calderona – to może udałoby mi się wyczarować zachwyt jaki wzbudza prawdziwa Polka.

Heinrich Heine, poeta niemiecki, 1847

Polacy to naród skazany na zagładę, którym należy tylko do czasu posługiwać się jako narzędziem.

Fryderyk Engels, współtwórca doktryny komunizmu, 1851

W przypadku każdej plamy na reputacji tego narodu mogę znaleźć łatwo równoważące ją przykłady niespotykanej bezinteresowności i heroizmu. Nie jest to zwykły kraj, co wynika z jego historii. Polacy to wielki i wytrzymały naród.

Steward Steven, dziennikarz brytyjski, 1982

Naród ten, niegdyś uważany za barbarzyński – teraz pięknie rozwija się w dziedzinie nauk, praw, obyczajów, religii i we wszystkim, co przeciwne jest nieokrzesaniu współzawodniczyć może z najbardziej kulturalnymi narodami świata.

Erazm z Rotterdamu, wybitny humanista, 1533

DWUGŁOS WIELKICH NAUCZYCIELI NARODU

Święty Jan Paweł II

Potrzeba nieustannej odnowy umysłów i serc, aby przepelniła je miłość i sprawiedliwość, uczciwość i ofiarność, szacunek dla innych i troska o to wspólne dobro jakim jest wolna Ojczyzna. Ojczyzna jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli i jako taka jest też wielkim obowiązkiem.

Nie chcecie Ojczyzny, która was nic nie kosztuje.

Ojczyzna jest naszą matką ziemską. Polska jest matką szczególną. Nielatwe są jej dzieje (...) Jest matką, która wiele wycierpiała (...) dlatego też ma prawo do miłości szczególnej. Niech wspaniałe świadectwa miłości Ojczyzny, bezinteresowności i heroizmu jakich mamy wiele w naszej historii będą wezwaniem do zbiorowego poświęcenia się naszym narodowym celom.

Wołam, ja, syn polskiej ziemi, a zarazem ja, Jan Paweł II, papież. Wołam z całej głębi tego Tysiąclecia, wołam w przeddzień Święta Zesłania, wołam wraz z wami wszystkimi: Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!

Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje Westerplatte. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można zdezerterować.

Módlmy się więc za Ojczyznę, widząc całą jej przeszłość. Przeszłość wielką i trudną, która całym pokoleniom wyciskała łzy. Nie oderwiemy się od tej przeszłości. Ona jest treścią naszej tożsamości także i dzisiaj.

Nie ma większego bogactwa w narodzie nad światłych obywateli.

Jestem synem narodu, który przetrwał najstraszliwsze doświadczenia, którego sąsiedzi wielokrotnie skazywali na śmierć, a on pozostał przy życiu i pozostał sobą (...) nie w oparciu o jakieś środki fizycznej potęgi tylko w oparciu o własną kulturę, która okazywała się w tym przypadku potęgą większą od tamtych potęg.

Pani Jasnogórska, matko mojego Narodu (...) spraw, aby młode pokolenie niosło w sobie to całe dziedzictwo, któremu na imię Polska (...) Niech to dziedzictwo będzie żywe i niezachwiane, niech umieją łączyć odwagę z rozwagą. Nieodzowna jest bowiem odwaga, by być prawdziwie rozważnym. I nieodzowna jest rozwaga, aby być prawdziwie odważnym.

Kardynał Stefan Wyszyński

Na każdym kroku walczyć będziemy, aby Polska – Polską była!
Aby w Polsce – po polsku się myślało.

Dla nas po Bogu, największa miłość to Polska. Musimy więc, po Bogu, dochować wierności przede wszystkim naszej Ojczyźnie i narodowej kulturze polskiej. Będziemy kochali wszystkich ludzi na świecie (...) ale w porządku miłości (...) po całym Ładzie Bożym nasza miłość należy się przede wszystkim naszej Ojczyźnie, mowie, dzieciom, kulturze...

Sztuką jest umierać dla ojczyzny, ale największą sztuką jest dobrze żyć dla niej.

Dla nas wszystko co polskie powinno przemawiać inaczej, bo to jest nasze rodzinne. I człowiek normalnie się rozwijający, nie może się wyobcować całkowicie z tego co jest jego własne, z czego się wywodzi.

Nie należy więc oglądać się ani na lewo, ani na prawo, nie należy oczekiwać zbawienia od innych, nie wolno osłabiać swej postawy społecznej i moralnej wyczekiwaniem, że inni coś za nas zrobią (...) byłby to dla Polski błąd o znaczeniu śmiertelnościanym.

Naród, który nie wierzy w wielkość i nie chce ludzi wielkich, kończy się. Trzeba wierzyć w swą wielkość i pragnąć jej.

Polska to jest wielka rzecz!
Stanisław Wyspiański, artysta, 1901

Nie ma sprawy ważniejszej niż Polska.
Wincenty Witos, polityk, premier, 1919

Jestem Polakiem – więc mam obowiązki polskie.
Roman Dmowski, polityk, 1903

**A jeśli komu droga otwarta do nieba
To tym co służą ojczyźnie**
Jan Kochanowski, poeta, 1590

Jakby cierpienie uczyło, to Polska byłaby jednym z najmądrzejszych krajów świata.
Maria Dąbrowska, pisarka, 1949

Polska to nienormalność, takie skojarzenie narzuca mi się z bolesną uporczywością, kiedy tylko dotykam tego niechcianego tematu.
Donald Tusk, polityk, 1987

Polak, jak mu przyjdzie fantazja do głowy, może być całkiem porządnym człowiekiem.
Tadeusz Kotarbiński, filozof, 1963

Moja Polska to kraj, który najbardziej ucierpiał od wojny. Jesteśmy być może obecnie najbardziej nieszczęśliwą, ale też i najszlachetniejszą rasą świata.
Guillaume Apollinaire, poeta franc. polskiego pochodzenia, 1915

W dziedzinie miłości ojczyzny i poszanowania wolności Polacy znacznie przewyższają inne narody.
Józef Maria Bocheński, kapłan, uczony, 1944

Człowiek rodzi się nie tylko dla siebie, ale i dla swej ojczyzny.
Andrzej Frycz Modrzewski, pisarz polityczny, XVI w.

Każdy tyle dłużeń swojej ojczyźnie, na ile go stać przy jego zdolnościach i siłach.
Jan Długosz, kronikarz, XV w.

Święta miłości kochanej Ojczyzny, czują cię tylko umysły poczciwe!
Ignacy Krasicki, biskup, poeta, 1764

Polak przejdzie przez wszystko.
Dezydery Chłapowski, generał. polityk, 1839

Kto ojczyźnie służy – sam sobie służy.
Piotr Skarga, ksiądz, pisarz polityczny, XVII w.

**Tylko pod Krzyżem, tylko pod tym znakiem
Polska jest Polską, a Polak Polakiem**
Adam Mickiewicz, poeta, 1840

**Ziemio Ojczysta, ziemio jasna (...)
Odrzucam pustobrzmiące słowa.
Można nie kochać cię – i żyć,
ale nie można owocować.**

Wisława Szymborska, poetka, noblistka, 1954

**Ja jestem Polak, a Polak to wariat,
a wariat to lepszy gość!!!**

K. I. Gałczyński, poeta

Człowiek bez narodu jest duszą bez treści, obojętną, szkodliwą i niebezpieczną.

Stanisław Brzozowski, pisarz polityczny, 1905

Polacy są od improwizacji, może to i jest nasze nieszczęście, ale jakby i tego nie było, niewiele by z nas zostało.

Maria Dąbrowska, pisarka, 1952

Nie sposób zrozumieć tego Narodu, który miał przeszłość tak wspaniałą, a zarazem tak straszliwie trudną – bez Chrystusa.

św. Jan Paweł II

Duch agresji jest obcy polskiemu temperamentowi, dla którego zachowanie własnych instytucji i swobód było znacznie cenniejsze niż myśl o podbojach.

Joseph Conrad, pisarz, 1916

Ten najmilszy okręt ojczyzny naszej wszystkich nas niesie. Gdy się z okrętem źle dzieje, gdy dziur jego nie zatykamy, gdy wody z niego nie wylewamy, gdy się o niego nie staramy, zatonie i my z nim poginiemy. [Trzeba się do wioseł przykładąć].

Piotr Skarga, ksiądz, pisarz polityczny, XVII w.

Byliśmy zawsze zbyt rozrzutni. Niczego nie umiemy oszczędzać nawet życia. Jesteśmy albo bohaterami, albo nieponiami, charakterów średnich, na których głównie spoczywa budowa społeczna, mamy mało. To zgubiło Polskę. Nieponie ją osłabiali lub zaprzędawali, a bohaterowie nie mogli uratować.

Aleksander Świętochowski, publicysta, 1876

Jesteśmy narodem sangwiników. Mamy wszystkie dobre cechy tego temperamentu, ale mamy i złe: zdolni, mili, uprzejmi. Łatwo odnajdujący się w najcięższych warunkach i nie tracący ducha w najtrudniejszych opalach, usłudni, gościnni, rzutcy i wierni jesteśmy. Jednak z drugiej strony lekkomyślni, próżni, niesłowni i niewytrwali, zbyt często marnujemy swe świetne zdolności.

Jacek Woroniecki, dominikanin, moralista

**Bo kto nie kochał kraju żadnego i nie żył
Chociaż przez chwile jego ognia drżeniem
I nawet w dniu potopu w tę miłość nie wierzył
To temu żadna ziemia nie będzie zbawieniem**

Krzysztof Kamil Baczyński, poeta, 1943

Nikt tak jak Polacy nie kocha swej ojczyzny.

gen. Władysław Anders, 1941

Żaden naród nie okazał się tak naiwnie szlachetny w stosunku do swych wrogów i prześladowców jak Polacy.

Julian Unszlicht, działacz lewicowy, ksiądz, 1923

TOLERANCJA I GOŚCINNOŚĆ

Jedną z najczęściej dostrzeganych cnót polskich jest gościnność. Zwracają na nią uwagę zarówno dawne jak i współczesne źródła, w tym liczne relacje odwiedzających Polskę cudzoziemców. Wśród opinii o Polsce wiele miejsca zajmuje też przypisywana nam tolerancja. Dotyczy to zarówno dawnej wielonarodowej i wielokulturowej Rzeczypospolitej jak i czasów późniejszych. Oczywiście w naszych relacjach z innymi - pod względem wyznania, rasy, kultury i narodowości - ludźmi nie ustrześliśmy się błędów. Wiele można by naprawić. Nie dajmy jednak sobie wmówić, tak chętnie obecnie lansowanych przez opiniotwórcze kręgi przekonań, że jesteśmy wyjątkowymi ksenofobami, szowinistami, rasistami czy antysemitami. Bo to po prostu nieprawda.

Hojni do rozrzutności, czasem nad możność i siły. Znać po nich, że ze szczerą chęcią i wylewną serdecznością przyjmują u siebie swoich i cudzych i że przyjęcie gości sprawia im największą przyjemność.

Giulio Ruggierii, nuncjusz papieski w Polsce, XVI w

Gościnność Polaków nie ma chyba sobie równej w świecie. W czasie gdy żywność jest na kartki, a do sklepów ustawiają się gigantyczne kolejki, przyjmowano mnie z uśmiechem i serdecznie przy uginających się stołach (...) I te ich rozmowy do rana, o Polsce głównie (...) Oto klimat Polski w tych niedobrych dla niej czasach.

Reed Simler, dziennikarz austriacki, 1986

Polacy w czasie swych tryumfów potrafili być deską ratunku nawet dla dawnych ciemężycieli, okazywali zawsze gościnność i życzliwość tym, którzy znaleźli się w biedzie. Taki jest polski przykład dla Europy.

Klaus Stock, komentator niemiecki, 1971

Polska gościnność jest już legendarna, a wywodzi się nie z dzisiejszych czasów, ale jeszcze z okresu Sarmacji, dworów szlacheckich i biesiadowania. Przyjmowanie pod dach każdego podróżnego stanowiło o zwykłej grzeczności, a gościnność była po prostu oznaką honoru. Do dziś Polakom zostało to biesiadowanie we krwi.

z przewodnika dla cudzoziemców, 2012

Obiecujemy to wspólnie, za nas i za potomki nasze na wieczne czasy pod obowiązkiem przysięgi, pod wiarą, czcią i sumnieniem naszym, iż którzy jesteśmy różni w wierze, pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w Kościołach krwi nie przelewać, ani się karać odsądzeniem majątności, na honorze, więzieniem i wygnaniem.

Akt Konfederacji Warszawskiej, 1573

Polska jest pierwszym w Europie państwem, które przykład tolerancji dało. Meczety stały tam obok różnych chrześcijańskich świątyń i żydowskich bożnic (...) Wszystkie nienawiści religijne zdawały się uśpione...

Cloud de Rulhiere, historyk francuski, 1789

Oni byli pierwsi, którzy wkrótce po reformacji dali przykład prawdziwej tolerancji, wszelkim wyznaniom dostęp do praw zapewniając.

Henry de Brougham, angielski publicysta i polityk, 1831

Dawna Rzeczpospolita była najswobodniejszym państwem w Europie (...) W czasie prześladowań i długotrwałych wojen religijnych [toczonych na całym kontynencie], Polska takich zamieszek w zasadzie nie знаła, przeciwnie dawała dowody najzupełniejszej tolerancji i udziela przytułku wszystkim, którzy przed prześladowaniami uciekali z krajów zachodnich.

Robert H. Lord, historyk amerykański, 1950

TOLERANCJA I GOŚCINNOŚĆ - c.d.

Postanowiłem przeciwstawić się podłemu stereotypowi Polaka – antysemita (...) Istniejące w dziejach epizody szowinistycznego zachowania się Polaków względem Żydów w niczym nie zmieniają i zmienić nie mogą dziesięciu prawie wieków „złotej obecności” Żydów w Polsce.

Jerzy Kosiński, pisarz emigracyjny żydowskiego pochodzenia, 1988

Polacy są dziwni. Potrafią być zapalczywi i niesprawiedliwi. Ale nie wiem czy w jakimkolwiek narodzie znalazłoby się tylu romantyków, tylu ludzi szlachetnych, którzy by z takim poświęceniem, z takim lekceważeniem własnego życia ratowali obcych.

Klara Mirska, publicystka, 1980

W dobie, gdy w całej Europie głowy sypały się na szafotach, w Polsce zdarzyła się jedna egzekucja polityczna. Jedna!

Joseph Conrad, pisarz, 1880

Takiej życzliwości i takiego przyjęcia nie doświadczyłem w żadnym z krajów, w których przebywałem podczas tej podróży po Europie.

Philip Faraday. Podróżnik angielski, XVIII w.

Żaden kraj na świecie nie jest do tego stopnia dotknięty różnorodnością poglądów religijnych jak Polska.

Tynes Moryson, angielski podróżnik, XVI w.

Duch agresji jest obcy polskiemu temperamentowi, dla którego zachowanie własnych instytucji i swobód było znacznie cenniejsze niż myśl o podbojach.

Joseph Conrad, pisarz, 1916

Naród polski przez całe stulecia pod względem tolerancji przewyższał inne narody.

Helmuth von Moltke , feldmarszałek pruski

Największą widzę tu w Polsce wolność do życia wedle swej myśli i upodobania.

Bartolomeo. d' Oria , włoski humanista, 1561

Żaden król polski nie stał nigdy na szafocie.

Cyprian Kamil. Norwid, poeta, 1843

W twojej ojczyźnie do obcych w wierze Bóg się nie zniża

Moja ojczyzna świat cały bierze w ramiona krzyża

Antoni Słomiński, poeta

Nie wódź mnie na pokuszenie, ojców moich wielki Boże

Gdy [gość] wstąpił w moje progi, włos mu z głowy spaść nie może

Aleksander Fredro, pisarz

Z przysłów polskich:

Polska cnota – otworzyć każdemu wrota.

Nigdzie gościnność taka – jak u Polaka.

Gość w dom – Bóg w dom.

Józef Simmler
Uczta u Wierzyńka

SIEDEM POLSKICH GRZECHÓW GŁÓWNYCH

PIJAŃSTWO, ZAWIŚĆ, SŁOMIANY ZAPAL, KŁÓTLIWOŚĆ, BRAK ZDECYDOWANIA, MALKONTENCTWO oraz PYCHA występująca naprzemiennie z nadmiernym NIEDOCENIANIEM WŁASNEJ WARTOŚCI

Każdy człowiek, a w uproszczeniu rzecz ujmując także każda społeczność, w tym naród, wyróżnia się zarówno pewnymi cnotami jak i wadami. Jeśli przyjmiemy, że istnieje coś takiego jak „charakter narodowy” polskimi słabościami są właśnie wymienione w tytule przywary, które na przestrzeni dziejów dostrzec można zarówno w życiu prywatnym Polaków jak i w ich życiu wspólnotowym. Nie wspominamy tu owych niedoskonałości polskiego charakteru, by dopasować się do tak modnej u nas ostatnio tendencji do samobiczowania się, ale po to by zachęcić do refleksji, a najlepiej do zmiany na lepsze...

W Polsce słowem „pech” załatwia się zarówno katastrofy osobiste jak i narodowe.

Marek Hłasko, pisarz, 1963

W najważniejszych sprawach żyjemy między zapalem i zniechęceniem.

Roman Dmowski, polityk, 1908

Większość Polaków po maturze spędza czas na mijaniu się z powołaniem.

Aleksander Ziemny, pisarz, 1978

Wymyślanie usprawiedliwień dla własnej beczynności było zawsze silną stroną naszego społeczeństwa.

Stanisław Brzozowski, pisarz polityczny, 1887

W Polsce każdy z jej mieszkańców uważa się za zmarnowanego człowieka.

Marek Hłasko, pisarz, 1962

Naród polski uważa się za skłonniejszy do zazdrości i potwarzy niż inne.

Jan Długosz, kronikarz, XV w.

Zawiść i zazdrość mają w polskim społeczeństwie raczej cechy zawziętości niż współzawodnictwa.

Stanisław Koźmian, publicysta, 1895

Jesteśmy wobec siebie, na własnej ziemi jak w nieprzyjacielskim kraju.

Maria Dąbrowska, pisarka, 1960

Pomiędzy politykami w Polsce istnieje nieprzebyta ściana złożona z podejrzeń, uprzedzeń, a nawet starych porachunków.

Polacy bywają między sobą niestety wrogami nieubłaganymi.

marszałek Józef Piłsudski, 1917

Największym problemem Polski jest zły stosunek do samego siebie, podejrzliwość, kłótlivość, nienawiść, brak pewności siebie i negatywny stosunek do własnej historii.

Wincenty Witos, polityk, premier, 1923

Umiemy się tylko klócić albo kochać, ale nie umiemy się różnić pięknie i mocno.

Cyprian Kamil Norwid, poeta, 1859

Najczęściej bywa tak, że Polacy podziwiają przeciętnie dobre rzeczy u innych, ale własnymi, nie gorszymi, a nawet lepszymi – gardzą.

Chcieliby zawsze być czymś więcej niż są i nigdy nie są z siebie zadowoleni.

Ich osobowość jest podatna na wpływy i mało wytrwała.

Maciej Sarbiewski, pisarz polityczny, XVII w.

Wykorzystywanie odniesionego zwycięstwa nie leży w naturze Polaków (...) byliby oni niewątpliwie narodem nie do pokonania, gdyby byli bardziej zdyscyplinowani.

Gaspar de Tende, XVII w.

Nie pomoże i męstwo, gdy przezorność mała.

Aleksander Fredro, pisarz, 1830

Ulubionym stanem Polaków jest niezdecydowanie.

marszałek Józef Piłsudski, 1911

Zbyt pijana ta Polska. Piją tu wszyscy, a piją do umoru.

Krzysztof Opaliński, magnat i polityk, XVII w.

Gdy się dwaj Polacy zejdą, to w trzy strony się rozejdą.
przysłowie słowackie

GDY OPADNIE BITEWNY KURZ

W swej niełatwej historii Polacy wielokrotnie sprawdzali się jako bojownicy słusznej sprawy, rycerze, spiskowcy, żołnierze. Dużo jednak trudniej radzić nam sobie wówczas, gdy ów z trudem wywalczony własny dom trzeba odbudować i roztropnie nim zarządzać. Teza ta jest oczywiście uproszczeniem. Nawet pobieżna znajomość naszej historii pozwala wskazać momenty gdy mądrze i rozważnie działaliśmy na rzecz silnego państwa. Wystarczy wspomnieć Akt Konfederacji Warszawskiej, Komisję Edukacji Narodowej, Sejm Czteroletni czy budowę Gdyni. Tym niemniej prawdą jest, że pozytywistyczna praca u podstaw przychodziła nam stosunkowo trudno. Obecnie gdy szczęśliwie cieszymy się pokojem sytuacja ta zaczyna powoli zmieniać się na lepsze.

Polskę gubi nie brak siły czy patriotyzmu lecz terror bezrozumu.

Maurycy Mochnackim, powstaniec 1830, publicysta, 1829

Polacy są wspaniałym narodem i bezwartościowym społeczeństwem.

Cyprian Kamil Norwid, poeta, 1851

Bo Pan Bóg, kiedy karę na naród przepuszcza, odbiera naprzód rozum od obywateli.

Adam Mickiewicz, poeta, 1841

Nigdy Polak nie był godniejszy podziwu i uznania jak pod uciskiem – bo wierzył, walczył i miał nadzieję. Niestety mniej zdolny okazał się do wytrwałego skorzystania ze sprzyjających warunków i okoliczności.

Stanisław Koźmian, publicysta, 1895

Polacy są zawsze gotowi oddać życie za wolność, z której najczęściej nie potrafią skorzystać.

Ryszard Nowosielski

W Polsce wciąż spotykam ludzi, którzy chcą odnieść sukces (...) Ta cecha dotyczy też innych narodowości, ale bodaj najbardziej zdeterminowani są Polacy.

Norman Davies, historyk brytyjski, 2006

Chciałbym, żeby polska chora świadomość się wyleczyła, żeby nie miała paranoi oglądania się przede wszystkim w cudzych odbiciach.

Andrzej Stasiuk, pisarz, 2013

Trzeba, aby to co było szaleństwem, stało się także rozumem polskim!

marszałek Józef Piłsudski, 1925

Dobrze jest w Polsce wojować i dobrze jest w Polsce cierpieć, ale mniej wdzięczne jest dla Polski pracować i myśleć.

Xawery Pruszyński, publicysta, 1945

Doświadczenia polityczne III Rzeczypospolitej, podobnie jak innych krajów postsowieckich prowadzi do wniosku, że demokracji jeszcze nie umiemy uprawiać.

Jacek Kuroń, działacz polityczny, 1993

U nas poświęcenie polega na tym, by umieć wszystko stracić dla sprawy, zaczyna to zasada i konieczna (...) ale trzeba zacząć rozumieć, że poświęcenie polega też na tym, żeby wszystko dla sprawy zyskać.

wg C. K. Norwida

Specjalne uzdolnienia przejawiamy poza granicami kraju. Jak Polacy gdzieś wyjadą, potrafią robić wspaniałe rzeczy. U siebie – gorzej. A szkoda.

Stanisław Lem, pisarz, 2000

Polacy to ludzie bardzo uprzejmi i często znakomicie wykształceni, bardzo zaradni. Osobiście uważam, że im więcej ich w Anglii, tym lepiej.

Alan Parker, dziennikarz brytyjski, 2006

Polacy mają znakomitą opinię, bo pracują dobrze i szybko.

Norman Davies, historyk brytyjski, 2006

Gdyby Polacy mieli szansę normalnie się rozwijać, gdyby ich z trudem wywalczona niepodległość nie trwała tylko 20 lat, gdyby nie wojna która ich wykrwawiła, gdyby tuż po wojnie 5 dekad nie żyli w bloku komunistycznym, to przy ich życiowym sprycie i zdolnościach, byli by dziś prawdziwą potęgą, a tak uczą się demokracji i rynku od podstaw i nie jest to lekcja łatwa.

Irvin Mood, publicysta irlandzki, 2011

Gdyby Ojczyzna nasza była tak dzielnym **społeczeństwem we wszystkich człowieka **obowiązkach**, jak znakomitym jest **narodem** we wszelkich Polaka **uczuciach**, wtedy bylibyśmy osobami na dwóch nogach, pełnymi, poważnymi – monumentalnie znamienitymi.**

wg C. K. Norwida

STOSUNEK DO HISTORII

W ostatnich latach przetacza się przez Polskę dyskusja nad polityką historyczną państwa i stosunkiem – zwłaszcza młodego pokolenia – do historii ojczystej. Zaniepokojenie budzi drastyczne ograniczenie programu historii w szkołach, którego skutkiem jest dramatycznie niski poziom wiedzy historycznej wśród Polaków. Politycy i dziennikarze i tzw. celebryci, którzy zastąpili prawdziwe autorytety, często popełniają rażące, bezkrytycznie później powielane błędy w swych wypowiedziach dotyczących narodowych dziejów. Coraz częściej w dyskusjach o naszej przeszłości nie potrafimy posłużyć się racjonalnymi, wywiedzionymi z wiedzy historycznej argumentami nawet wówczas gdy – jako naród – jesteśmy szkalowani i obrażani. Tym bardziej warto przemyśleć przedstawione tu opinie na temat wpływu jaki ma znajomość ojczystych dziejów na kondycję i spójność narodu.

Naród bez przeszłości jest godny współczucia. Naród , który odcina się od historii, który jej się wstydzi, który odcina młodzież od powiązań historycznych – to naród renegatów! Taki naród skazuje się dobrowolnie na śmierć, podcina korzenie własnego istnienia.

kard. Stefan Wyszyński, 1972

Ci co po nas nastąpią za sto lat Polacy, pewnie się od dzisiaj żyjących tak będą różnili, jak my się różnimy od dawniejszych. Niechże potomność przegląda się w dawniejszych i nowszych obyczajach, z dobrych niech wzór bierze, złych niech się wystrzega.

Jędrzej Kitowicz, pisarz, 1754

Nie wolno umniejszać w dziejach narodu przykładu Ofiary. Nie wolno gasić młodzieńczych porywów, nie wolno tworzyć jakiejś Ojczyzny bez dziejów. Polska bez takich wzorów to jakaś anemiczna i bezkrwista mgławica w której nie ma o co oprzeć stopy by iść naprzód.

kard. Stefan Wyszyński, 1970

Elity współczesne starają się się zaniżyć samoocenę Polaków i zmieniać ich stosunek do tradycji narodowych. W myśl tej koncepcji, uporczywie lansowanej po 1989 r., to nie komunizm był zły, ale Polska jest zła. Żli są Polacy. Co więcej, Polak jest nieudolny, Polak nie potrafi, jest zaledwie półdzikim stworzeniem, które dopiero dzięki surowej tresurze, po opanowaniu zachodnich wzorców zostanie przystosowane do życia w cywilizowanym świecie.

Andrzej Nowak, historyk, 2013

Świadomość własnej przeszłości pomaga nam włączyć się w długi szereg pokoleń, by przekazać następnym pokoleniom wspólne dobro – Ojczyznę.

św. Jan Paweł II, 1997

Wspominać młodzieży o dziejach ich przodków, dać jej poznać najświetniejsze narodu epoki, stworzyć miłość ojczyzny z najpierwszymi pamięci wrażeniami – jest to nieomylny sposób zaszczepienia w narodzie przywiązania do kraju.

Julian Ursyn Niemcewicz, poeta, publicysta, 1806

Ostatnie lata to maniera koncentrowania się na historii naszego narodowego wstydu, a nie chwały. To nie przyniesie dobrych owoców.

Ignacy Chrzanowski, polityk, 2011

Choć Polska zginęła, Polacy żyją i żyć będą (...) jeśli zechcą zrozumieć co jest duchem narodu i jaka była myśl ich przodków.

Henryk Rzewuski, pisarz, 1851

Naród, który traci pamięć, przestaje być narodem – staje się jedynie zbiorem ludzi zamieszkujących czasowo dane terytorium.

marszałek Józef Piłsudski, 1931

STOSUNEK DO HISTORII – c.d.

Trzeba zerwać z manią obrzydzania naszych dziejów i dowcipkowania z tragicznych nieraz przeżyć narodu (...) Nie lękajmy się, że zejdziemy na manowce szowinizmu i błędnego nacjonalizmu. Nigdy nam to nie groziło, przeciwnie często wykazywaliśmy gotowość do poświęcenia siebie za wolność innych ludów.

kard. Stefan Wyszyński, 1967

Polskę stanowi duch i czyn – polska dusza, bez której naród nie ma spójni, nie jest narodem, a ojczyzna nie ma granic i staje się zajezdnym domem spekulantów mówiących po polsku

Stanisław Witkiewicz, 1906

Naród z tysiącletnią tradycją chrześcijańską zawsze będzie dążył do pełnej wolności. Bo dążenia do wolności nie pokona się przemocą (...) Człowieka można siłą ugiąć, ale nie pokonać. Polak miłujący Boga i Ojczyznę powstanie z każdego poniżenia, bo zwykł klękać tylko przed Bogiem.

bł. ks. Jerzy Popiełuszko, 1982

Módlmy się więc za Ojczyznę, widząc całą jej przeszłość. Przeszłość wielką i trudną, która całym pokoleniom wyciskała łzy (...) nie oderwiemy się od tej przeszłości. Ona jest treścią naszej tożsamości także i dzisiaj.

św. Jan Paweł II, 1978

Ilekoć słyszę te głosy rozsądku i trzeźwości, ilekoć spotykałem się z zarzutami romantyzmu, poetyckości (...) czy szaleństwa, tylekoć chcę zawołać w odpowiedzi: a jednak ten romantyzm, ta poezja, to szaleństwo zwyciężyły.

marszałek Józef Piłsudski, 1922

[Powstania narodowe] nie wynikały z takiego czy innego kompleksu, bo kompleks jest czymś chorobliwym, podczas gdy my mieliśmy zdrowe i naturalne dążenie do wolności pogwałconej i nam odebranej. Nie o kompleks więc idzie, nie o schorzenie psychiczne, które jakoby przeszkadzało narodowi [inaczej] działać i decydować. Chodziło o prawo samostanowienia o sobie i decydowania o swej wolności. Chyba o to chodziło! (...) Wystarczy tylko być przyzwoitym człowiekiem, mieć poczucie honoru i osobistej godności, aby się przeciwko (...) niewoli burzyć, szukając wszelakich środków i sposobów wydobywania się z niej [także przez walkę – gdy to jest konieczne].

Kard. Stefan Wyszyński, 1964

Naród, który traci pamięć, traci sumienie.

Zbigniew Herbert, poeta, 1993

Nie jesteśmy narodem tylko na dziś.

ks. Jerzy Popiełuszko, 1982

Nie przemoc, nie zaborca wygubia lud bratni

Ale własna niepamięć daje cios ostatni

Kazimierz Brodziński, poeta, 1830

Czym innym jest wyciąganie wniosków z tragicznych lekcji historii, a czym innym sączenie beznadziejności.

Zbigniew Wojcik, historyk, 1970

**Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach:
Nieście więc wiedzy pochodnię na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele,
Przyszłości podnoście gmach!**

**Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wznieść:
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć!**

Adam Asnyk, poeta, 1870

UMIŁOWANIE WOLNOŚCI, MĘSTWO, ODWAGA

Z racji na taki, a nie inny, bieg naszej historii, Polacy wielokrotnie walczyli z wrogami swojej Ojczyzny. Wiekowe zmagania z grożącymi nam potęgami (Krzyżacy, Turcja, Tatarzy, Szwecja, Niemcy i Rosja) miały z reguły charakter obronny i wiązały się z walką o całość terytorialną państwa i jego niepodległość. Podejmowane były, podobnie jak narodowe powstania w czasie niewoli, czy społeczne bunty w okresie PRL, nie z powodu chorobliwych samobójczych inklinacji – jak przedstawiają to niektóre modne dziś opinie – ale z powodu odczuwania elementarnego dla każdego narodu pragnienia wolności. Nie powinny więc być one (a tak się niestety coraz częściej dzieje) przedmiotem lekceważenia i drwiny. Wymagają natomiast starannej analizy historyków i pamięci kolejnych pokoleń a także zastanowienia się kim byśmy byli, gdyby nie nasi odważni przodkowie?

Nie musimy dziś na szczęście walczyć, ale i w czasach pokoju siłą narodu jest spajająca go duma i autentyczna potrzeba wolności. Czy naprawdę dobrze się dzieje, że większość poniższych cytatów przestaje powoli do nas pasować?...

Inne narody mają u swych granic góry wysokie, wody niezgłębione. Polska na wsze strony otwarta, wróg łatwo wniknąć może (...) Gardła jeno i piersi nasze oto to góry, oto fosy i wały. Oto cała amunicja nasza.

Marcin Bielski, kronikarz, 1551

Polska odpierała barbarzyńców (...) Polska broniła europejskich granic (...) naród polski był rycerzem Europy.

Wiktor Hugo, pisarz francuski, 1846

Naród jest w swoim charakterze dobry, a zarazem dzielny. Do swojej ojczyzny nad wszystko przywiązany (...) zawsze dla obrony jej imienia i gotów jest poświęcić wszystkie majątki i wszystką krew przelać.

Stanisław Staszic, ksiądz, publicysta, uczonek, 1803

Polacy są odważni, nie boją się samego diabła, dla nich najwyższym dobrem jest honor, oni nie liczą i nie kalkulują [kiedy trzeba walczyć].

Carl J. Burckhardt, polityk szwajcarski, 1938

[Aby Europa mogła się rozwijać] trzeba było by Polak całe życie na posterunku, dwa kroki od barbarzyństwa, czuwał z szablą w ręku.

Jules Michelet, historyk francuski, 1849

Polacy, których podzielono i od wieków wycinają jak las, powstają raz po raz jak anioł zemsty i z heroizmem rzucają się na swego olbrzymiego wroga, chcąc być niezawisłym państwem.

Lajos Kossuth, rewolucjonista i polityk węgierski, 1863

Gdyby mi dano wybierać ze wszystkich żołnierzy świata – wybrałbym was Polaków!

marszałek brytyjski Harold Aleksander, 1944

Wszyscy Polacy wykazywali zdumiewające wprost poświęcenie i zacięłość w walce.

marszałek brytyjski Charles Portal, 1949

Polacy nigdy nie zachwiali się w walce, pozostając najwierniejszymi sojusznikami aliantów.

Cecil Selborn, polityk angielski, 1945

Polacy mają w sobie instynkt wolności. To wielka wartość i nie wolno jej niszczyć.

marszałek Józef Piłsudski, 1931

Stanisław
Kaczor Batowski
Atak husarii

UMIŁOWANIE WOLNOŚCI, MĘSTWO, ODWAGA – c.d.

Polacy to naród dzielny, pełen poświęcenia, wykazujący niezwykłą wprost wolę przetrwania w czasie prześladowań. Żadna katastrofa, a przeżyli ich wiele, nie zachwiała w nich miłości do ojczyzny i nie stłumiła ich niezwykłego pragnienia wolności.

Richard M. Watt, amerykański historyk, 1954

Są narody większe, zaradniejsze, mądrzejsze i bogatsze, ale nie ma drugiego, który pokazał by tak niesamowitą bojową odwagę, taką pomysłowość w oporze, taki heroizm gdy mu zabrano to co kochali najbardziej: wolność.

P. Greppe, dziennikarz kanadyjski, 1982

Polacy są dzielnymi żołnierzami. Z zaciekłością walczą o niepodległość swojego kraju do ostatniej kropli krwi. Walczą bez względu na swoje bezpieczeństwo i to właśnie, co przez niektórych uważane jest za lekkomyślność, świadczy o ich wielkości, jest ich największą wartością.

Josephine Tokarska, Kanadyjka, żona Polaka, 1963

Od początków polskich dziejów, przodkowie nasi bohatersko przelewali krew, aby nie pozwolić obcej przemocy na odebranie wolności.

bł. ks. Jerzy Popiełuszko

Nieśmiertelny jest naród, który może dać dowody tak powszechnego bohaterstwa. Albowiem ci którzy zginęli – zwyciężyli, a ci którzy żyją będą walczyć i będą świadectwem tego, że Polska żyje.

ostatnia audycja Radia Powstańczego, 1944

Ich siłą jest ich odwaga, wiara i patriotyzm. Od największego do najniższego, z wykształceniem i bez wykształcenia – oni mogą poświęcać się całkowicie dla idei. A tą ideą zawsze była Polska, nawet wtedy gdy istniała tylko w ich marzeniach (...) Polacy będą walczyć za swój kraj nawet gołymi rękami i nawet wówczas gdy cały świat byłby przeciw.

Adrian de Wiat, generał brytyjski, 1947

Dusza Polski jest jak skała, która może być zatopiona na jakiś czas przez fale przypyływu, ale która pozostanie na zawsze skałą.

Winston Churchill, premier brytyjski, 1939

Na ilu to miejscach Europy i świata ten żołnierz przemawiał swoją śmiercią, że nie może być Europy sprawiedliwej bez Polski niepodległej na jej mapie (...) ginąc za wolność naszą i waszą? Gdzie są ich groby, Polsko! Gdzie ich nie ma! Ty wiesz najlepiej – i Bóg wie na niebie.

św. Jan Paweł II, 1979

Polakowi miecza wolno dobywać jedynie w obronie wolności.

Adam Ciołkosz, polityk, 1940

Polacy wiele razy dowodzili, że są gotowi umierać za Ojczyznę.

Norman Davies, historyk brytyjski, 1984

Nigdy w Polsce nie zabraknie żelaza do broni i rycerstwa do koni.
przysłowie

Choćby z diabłem, byle do wolnej Polski!

gen. Bolesław Wieniawa-Długoszowski, 1914

Polakom nikt w świecie nie dorówna pod względem odwagi osobistej.

Johan Joseph Kaushm, lekarz niemiecki, XVII w.

Gdy niebezpieczeństwo szaleje, oni odważnie znów płyną pod prąd.

Klaus Stock, publicysta niemiecki, 1971

Polaków cechuje wyjątkowa odwaga i zręczność w rzemiośle wojennym.

Jehan Choisnyn, dyplomata francuski, 1573

Polacy walczą jak bohaterowie.

gen. Erich von Bach-Zelewski, 1944

DO PRZEMYŚLENIA NA NOWO

Wiele dawnych opinii, aforyzmów i sentencji straciło z biegiem lat swe pierwotne znaczenie i ma obecnie walor jedynie historyczny. Są jednak i takie, które mimo zmienionych dziś warunków politycznych i ekonomicznych Polski, a także mimo zmian zachodzących w mentalności Polaków zachowały swą aktualność. Mogą nadal uczyć, służyć ku przestrodze i skłaniać do przemyśleń. Warto przeczytać je szczególnie uważnie.

Nie możemy zamykać ust jeśli chodzi o wychowanie młodego pokolenia, które w niedalekiej przeszłości na swoich barkach poniesie losy domu ojczystego.
bł. ks. Jerzy Popiełuszko, 1982

Wszystko co polskie jest moje: niczego więc się wyrzec nie mogę. Wolno mi być dumnym z tego co w Polsce jest wielkie, ale muszę też z refleksją przyjąć to upokorzenie jakie spada na naród za to co w nim jest marne.
Roman Dmowski, polityk, 1903

Prawdziwy patriotyzm nie polega na tym, by kochać jakąś idealną ojczyznę, ale ażeby kochać, walczyć i pracować dla realnych składników tej ojczyzny, jakimi są ziemia, społeczeństwo, kultura i wszelkie bogactwa.
Bolesław Prus, pisarz, 1890

Polacy mają poczucie dumy narodowej i to uważam za ich najbardziej wartościową cechę. Dzisiaj Polacy weszli na drogę wolnorynkową (...) Obawiam się, pogoń za pieniądzem i lepszymi warunkami życia może spowodować utratę tych wartości, którymi Polacy dotąd się kierowali, dzięki którym przetrwali najtrudniejsze momenty swych dziejów (...) Jeśli utraci się wartości życie staje się puste. Jeśli Polacy znaczą coś w świecie to właśnie dzięki swej kulturze, dumie narodowej i wartościom którym przez wieki pozostawali wierni (...) Przecież to dzięki wierze Polska pozostała polska, a Polacy mogli wytrwać w polskości mimo tak ogromnych trudności.
Teruo Matsumoto, dziennikarz japoński, 1991

Być zwyciężonym i nie ulec – to zwycięstwo. Zwyciężyć i spocząć na laurach – to klęska.
marszałek Józef Piłsudski, 1917

Aby kraj mógł żyć, trzeba aby żyły prawa.
Adam Mickiewicz, poeta, 1847

Polska potrzebuje rozliczenia win, ale jeszcze bardziej Polska potrzebuje zgody.
Lech Kaczyński, prezydent RP, 2005

Nikt nie ma prawa handlować honorem i godnością Polski.
gen. Władysław Anders, 1948

Gdy Polacy będą umieć cenić samych siebie w domu, będą ich cenić i za granicą.
Stanisław Staszic, ksiądz, publicysta, uczonek, 1799

Służcie Polsce i miejcie w pogardzie tych co służą obcym.
marszałek Józef Piłsudski, 1927

Stańczyk
wg Jana Matejki

DO PRZEMYŚLENIA NA NOWO – c.d.

Gdzie dziś masz tą szlachetną brawurę? gdzie tą odwagę, gdzie dumę wolności? (...) Spodleliśmy i skarleli (...) nasze pokolenie rozbitych ołtarzy i podeptanych tradycji (...) chciwe władzy i użycia (...) któremu gdy zabrakło ideału walki o niepodległość – zabrakło też steru i busoli.

Tadeusz Dołęga Mostowicz, pisarz

„Jedność narodowa” nie istniała nigdy i – zdrowym rozsądkiem rzecz sądząc – nigdy nie będzie istniała, chyba jako twór groteskowy, wymuszany przez despotyczny ustrój albo jako ideologiczne zawołanie służące maskowaniu konfliktów przez jedną ze stron konfliktu. [Trzeba umieć się różnić].

Leszek Kołakowski, filozof. 1973

Uwierzcie w siebie i w to co widzicie. Polska się rozwija (...) najważniejsze: przyzwyczajcie się do wolności, bo inaczej znowu ją stracie, [nauczcie się mądrze z niej korzystać (...)] Nie patrzcie na siebie jak na ofiarę...

George Friedmann, politolog amerykański, 2014

W Polsce jest bardzo wielu zdolnych ludzi. Brakuje nam jednak wiary w siebie. Jesteśmy inteligentnym narodem o wielu osiągnięciach, także naukowych. Trzeba jednak pamiętać, że aby osiągnąć sukces (...) trzeba w to włożyć wiele pracy.

Marcin Karnowski, 2012

Nie będziemy narodem prawdziwie europejskim, póki nie wyodrębnimy się z Europy – gdyż europejskość nie polega na zlanu się z Europą, lecz na tym by stać się jej częścią składową – specyficzną i nie dającą się niczym zastąpić.

Witold Gombrowicz, pisarz, 1950

Nie można przetrwać jeśli się nie zna przeszłości.

Kiedy wyrzekniesz się swoich zasad, swoich wartości, kiedy zaczynasz drwić z tych zasad i wartości – jesteś martwy!

Twoja kultura jest martwa, twoja cywilizacja jest martwa.

Oriana Fallaci, włoska publicystka, 2001

Proszę was, abyście całe duchowe dziedzictwo, któremu na imię Polska raz jeszcze przyjęli z wiarą nadzieją i miłością.

św. Jan Paweł II

Nie dopracujemy się nigdy ani urody, ani cnoty polskiej, póki nie ośmielimy się oduczyć polskich grzechów.

Witold Gombrowicz, pisarz, 1960

Polska może stać się państwem drugorzędnym, ale nie może stać się narodem podrzędnych ludzi.

Maria Dąbrowska, pisarka, 1950

Brońcie Krzyża! Nie pozwólcie aby Imię Boże było obrażane w waszych sercach, w życiu społecznym czy rodzinnym.

św. Jan Paweł II, 1997

Jeszcze dużo takich Polaków zostało, co są piękni.

Stanisław Wyspiański, malarz i dramaturg, 1903

